

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 9 czerwca 2016 r.

w sprawie uczczenia 40. rocznicy wydarzeń Czerwca 1976
w Radomiu, Ursusie i Płocku

Czerwiec 1976 to kolejne tragiczne wystąpienie robotników przeciwko władzy komunistycznej w Polsce.

Fala strajków i demonstracji ulicznych w dniu 25 czerwca 1976 r. objęła ponad 80 tysięcy pracowników z 24 województw. Protesty były odpowiedzią na zapowiedzianą przez ówczesny rząd PRL drastyczną podwyżkę cen artykułów spożywczych.

Najpoważniejsze wydarzenia rozegrały się w Radomiu, Ursusie i Płocku, gdzie protesty i demonstracje zostały brutalnie spacyfikowane. W Radomiu doszło do dramatycznych walk ulicznych. Według szacunków w kulminacyjnym momencie na ulicach miasta protestowało nawet 25 tysięcy osób, przeciwko którym władze skierowały ponad 1,5 tysiąca funkcjonariuszy wyposażonych w pałki, petardy gazowe i armatki wodne.

Zatrzymani i aresztowani w związku z wydarzeniami – ponad 900 osób – przez reżimowe media pogardliwie nazywani „warchołami” czy „wichrzycielami społecznego porządku”, poddani zostali okrutnym represjom. Zastosowano wobec nich tak zwane ścieżki zdrowia, byli bici, więzieni, wyrzucani z pracy. Wielu stało się inwalidami, często wraz z najbliższymi pozostawali bez środków do życia. Kilkadziesiąt osób zostało skazanych na wieloletnie kary bezwzględnego pozbawienia wolności. Ofiarami wydarzeń czerwcowych było dwóch demonstrantów: Jan Łabęcki i Tadeusz Ząbecki. Niewyjaśniona jest też śmierć ks. Romana Kotlarza, prześladowanego i inwigilowanego, który 2 miesiące wcześniej błogosławił radomskich robotników. Winni represji uniknęli odpowiedzialności, a zbrodnie komunistyczne przedawniły się.

Działania odwetowe komunistycznych władz dodatkowo skierowane zostały przeciwko samemu miastu Radom, którego rozwój celowo wstrzymywano. Skutki tego widoczne są do dziś.

Wydarzenia Czerwca 1976 bezpośrednio przyczyniły się do powstania Komitetu Obrony Robotników oraz kolejnych organizacji opozycji przedsierniowej. Stworzyły

podstawę do zbudowania solidarności między wszystkimi grupami społecznymi w Polsce. Stanowiły więc kamień milowy na drodze polskiego społeczeństwa do zrzucenia komunistycznego jarzma i odzyskania wolności.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej w 40. rocznicę wydarzeń z dnia 25 czerwca 1976 r. w Radomiu, Ursusie i Płocku składa hołd ofiarom represji, ich rodzinom i demonstrantom oraz wyraża wdzięczność tym wszystkim, którzy bezinteresownie nieśli im pomoc. Niech pamięć o bohaterstwie i patriotyzmie w tamtym czasie wyzwala poczucie wolności jako bezcennej wartości w życiu każdego Polaka.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

MARSZAŁEK SENATU

Stanisław KARCZEWSKI